

UVOD V PREDSTAVITEV NAJPOMEMBNEJŠIH DOSEŽKOV IZ PODROČJA INTERDISCIPLINARNIH RAZISKAV

V zadnjih letih je vidna vedno večja širitev in pomen interdisciplinarnih raziskav v slovenskem znanstvenem prostoru. Tovrstne raziskave potekajo med različnimi fakultetami slovenskih univerz in drugimi slovenskimi znanstvenimi inštitucijami, ki vključujejo v svoje raziskovalne projekte tudi številna slovenska podjetja in tuje raziskovlane inštitucije. Na področju interdisciplinarnih raziskav, je bilo v letu 2010 vključenih 31 projektov, pri čemer je bilo 15 temeljnih projektov, 11 aplikativnih projektov, 3 podoktorski projekti in 2 mednarodna projekta, ki sta bila v programih EUROCORES in ECRP pri Evropski znanstveni fundaciji (ESF) v mednarodni recenziji predlagana in sprejeta v financiranje.

1. Na področju Računalništva in informatike ter Biokemije in molekularne biologije lahko izpostavimo uspešno sodelovanje raziskovalcev Fakultete za računalništvo in informatiko UL in slovenskim raziskovalcem, ki deluje v tujini. V skupnem projektu razvijajo bioinformatično analizo in združevanje podatkov nove generacije sekveniranja (določevanje zaporedja DNA), pridobljenih z metodo iCLIP, ki so jo sami razvili.
2. Na področju Veterine, Medicine in Molekularne biologije poteka interdisciplinarna raziskava, ki proučuje spremembe v izraženosti genov v možganih ob nastopu pubertete v odsotnosti spolnih hormonov. Raziskava je usmerjena v študij pomena pubertete za delovanje možganov v odraslem življenju. Raziskovalci Veterinarske fakultete in Medicinske fakultete UL ter Medicinske fakultete UM so pri posebnem modelu miši odkrili pomemben vzorec socialnega obnašanja, ki se sicer uporablja tudi kot modelno obnašanje za proučevanje avtizma pri ljudeh.
3. Pomemben dosežek predstavlja izdelava INFOTAINMENT PORTAL-a, ki so ga v aplikativnem interdisciplinarnem projektu študija hipoksiče in hiperoksične vadbe raziskovalci IJS izdelali v sodelovanju s podjetji Biomed d.o.o., Iskratel d.o.o. in ResEvo d.o.o. Raziskovalci so razvit inovativni produkt predstavili na Slovenskem forumu inovacij.
4. V okviru projekta, kjer sodelujejo raziskovalci IJS in UKC Maribor proučujejo eksperimentalne osnove za klinične raziskave vpliva močne, vidne svetlobe in svetlobnih bliskov na človeške oči. Prav ta problematika postaja s stališča varnostnih predpisov vedno pomembnejša. Raziskovalci so sodelovali pri razvoju novega, generičnega koncepta izdelave hitrih LCD zaščitnih filtrov s širokim vidnim kotom in variabilnim kontrastom, ki ga je izdelal sofinancer aplikativnega raziskovalnega projekta Balder d.o.o. in zanj v letu 2010 prejel tudi EU patent.
5. Na področju interdisciplinarnih raziskav humanistike so zanimivi raziskovalni izsledki zbrani v monografiji »Študenti s Kranjske na dunajski univerzi v prvi polovici devetnajstega stoletja 1804-1848«. Raziskava zastavlja vprašanje, kakšno vlogo pri oblikovanju meščanske družbe je imela izobrazba oziroma

univerzitetni študij, avtor se omejuje na deželo Kranjsko, kjer je slovensko prebivalstvo predstavljalo večino. Izsledki zbrani v knjigi prikazujejo tudi kateri družbeni sloji so omogočali izobrazbo svojim otrokom, ali so prihajali iz vaškega ali urbanega okolja, katere študijske smeri so kranjski študenti najpogosteje izbirali, kako uspešni so bili pri študiju, kako družbeno dejavni so bili v kasnejšem poklicnem življenju in podobno.

6. Pomemben dosežek interdisciplinarnih raziskav predstavlja izjemno zanimiva analiza slovenskih raziskovalcev od leta 1960 do 2010 Matjaža Perca. V delu »Rast in struktura mreže slovenskih raziskovalcev« prikazuje razvoj preferenčnega navezovanja med raziskovalci, oblikovanje t.i. malih svetov, in ponazarja vpliv mladih raziskovalcev na kritično maso v slovenskem raziskovalnem prostoru.